«Астана бас жоспары» ғылыми-зерттеу жобалау институты» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінде жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері бойынша аналитикалық анықтама

Астана қаласы **14.06.2024 жыл**

«Астана бас жоспары» ғылыми-зерттеу жобалау институты» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі (бұдан әрі – Серіктестік) бас директорының міндетін атқарушының «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» 2024 жылғы 24 сәуірдегі № 01-03-12:261 бұйрығымен құрылған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі жұмыс тобының (бұдан әрі – топ) құрамы:

Рысбаев А.К. – жұмыс тобының басшысы;

Жұмыс тобының мүшелері:

Жангозин Асхат Ендигисулы – басқарушы директор;

Абдорохманова Кунслу Аблаевна – персоналды басқару бөлімінің басшысы;

Рахимов Ербол Рыспекович – құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы;

Жумалиева Жанар Сейтмухаммедовна – бухгалтерлік есеп бөлімінің басшысы;

Ынтыкбаев Ерлан Кайнарбекович – жоспарлау-экономикалық бөлімінің басшысы;

Калашников Евгений Александрович – кешенді инженерлік іздестірулер бөлімінің басшысы;

Бидибаева Жаннагуль Калышевна – жұмыс тобының хатшысы.

Ішкі талдау **2023 жылғы мамырдан бастап 2024 жылғы сәуірге дейінгі** кезеңді қамтыды.

Талдау «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы заңының 8-бабының 5-тармағына сәйкес, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына (бұдан әрі – Қағида), Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдарға (Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 488 бұйрығымен бекітілген) сай, сондай-ақ Мемлекет басшысының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі жолдауын іске асыру жөніндегі жалпыұлттық іс-шаралар жоспарының 116-тармағын, ISO 37001 – Парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі халықаралық стандартын орындау мақсатында жүргізілді.

Қағиданың 11-тармағына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

1) Серіктестіктің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
2) Серіктестіктің ұйымдастырушылық-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

1. Кәсіпорын туралы

Серіктестікті басқару жөніндегі уәкілетті орган «Астана қаласының Сәулет, қала құрылысы және жер қатынастары басқармасы» мемлекеттік мекемесі болып табылады *(Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің 2020 жылғы 2 қазандағы № 510-2056 қаулысы).*

Серіктестік Жарғысы жаңа редакцияда бекітілді *(жалғыз қатысушының 2024 жылғы 11 сәуірдегі № 651 шешімі).*

Жарғының қолданыстағы редакциясындағы Серіктестік қызметінің түрлері:

1) Астана қаласын, қала маңы аймағын және басқа елді мекендерді қала құрылыстық жобалау және дамыту бойынша ғылыми-зерттеу, жобалау, жобалау-эксперименталдық, эксперименталдық-іздеу және нормативтік-әдістемелік жұмысарды орындау, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметы саласында нормативтерді әзірлеу.

2) Астана қаласының бас жоспарын (бұдан әрі – Бас жоспар) және басқа елді мекендердің бас жоспарларын әзірлеу, белгіленген тәртіпте қолданыстағы Бас жоспарға және басқа елді мекендердің бас жоспарларына түзетулер енгізу, оларды нақты жағдайлар мен Астана қаласы мен елді мекендерді перспективаға дамытудың қажеттіліктеріне сәйкестікке келтіру;

3) елді мекендердің әлеуметтік-экономикалық дамуының перспективалық және жылдық бағдарламалары мен жоспарларын әзірлеу.

Серіктестіктің функционалдық міндеттерін орындау Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының Азаматтық, Кәсіпкерлік және Еңбек кодекстеріне, Қазақстан Республикасының «Шаруашылық серіктестіктері туралы», «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы», «Ғылым туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Мемлекетік сатып алу туралы» заңдарына және Қазақстан Республикасының өзге нормативтік актілеріне, сондай-ақ ішкі құжаттарға (Астана қаласы әкімдігінің, Астана қаласының Сәулет, қала құрылысы және жер қатынастары басқармасының, бақылау кеңесі мен атқарушылық органның актілері) сәйкес регламенттеледі.

Серіктестіктің 2 лицензиясы бар:

- №16017528 жобалау қызметімен айналысуға, 1 санатты, бөлінбейтін, 1 класс, 2016 жылғы 16 қарашада «Астана қаласының Мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылау басқармасы» ММ берген;

- ГСЛ №002108 іздестіру қызметімен айналысуға, бөлінбейтін, 1 класс, 22.06.2001 жылы «Нұр-Сұлтан қаласының Қалалық орта сапасы және бақылау басқармасы» ММ.

Талдау келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылды:

Келесі мәселелер бойынша кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

1) персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуы;

2) мүдделер қақтығысын реттеу;

2. Персоналды басқару бөлімі

Бөлім өз қызметін қолданыстағы заңнама талаптарын, сондай-ақ кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарын басшылыққа ала отырып жүзеге асырады.

Бөлім тексерілетін кезеңге мынадай статистикалық деректерді ұсынды:

Штат саны 302 адам

ӘБП -52 адам

Өндірістік персонал - 250 адам

15.02.2024ж. бастап штат саны 326 адамды құрады, жалақы өсті.

ӘБП -50 адам

Өндірістік персонал- 276 адам

Қабылданды:131 адам

Жұмыстан босатылды: 148 адам

Тәртіптік жаза: 9 адам

2023ж.- 4 адам

2024ж.- 5 адам

Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау фактілері туралы деректерге қатысты.

Персоналды басқару бөлімі қызметкерді жұмысқа қабылдау кезінде «Астана қаласының Сәулет, қала құрылысы және жер қатынастары басқармасы» ММ ҚР БП ҚСжАЕК «Арнайы есепке алу» ақпараттық жүйесінен және қызметкерден Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу комитетінен сотталмағандығы туралы анықтама сұратуды талап етеді.

Персоналды басқару процестерін талдау: персоналды басқарудың негізгі міндеті еңбек ресурстарын тиімді пайдалану болып табылады. Персоналды іздеу және іріктеу; жаңадан келгендерді бейімдеу; қызметкерлерді ынталандыру; оқыту, қайта оқыту және біліктілікті арттыру; корпоративтік мәдениетті енгізу; барлық процестер мен рәсімдерді есепке алу және статистика; еңбек нәтижелерін

бағалау; ақпараттық қамтамасыз ету. Бөлімнің ағымдағы жұмысы (қабылдау, жұмыстан шығару, ауыстыру, еңбек демалысы, іссапарлар және т.б.).

Жариялылық пен ашықтық процедураларын талдау: Апта сайын бос орындар «Астана қаласының Сәулет, қала құрылысы және жер қатынастары басқармасы» ММ ұсынылады. Бос орындар Enbek.kz порталында жарияланады, аталған бос орындар Астана қаласының Жұмыспен қамту орталығында көрінеді. Үміткерлер Серіктестіктің бос жұмыс орындарына жауап береді (егер олар тіркелген болса) сайтта олар жауап қалдыра алады, басқа үміткерлерге (тіркелмегендер) хабарландыруларда көрсетілген нөмірлер бойынша қызмет көрсетіледі (персоналды басқару бөлімінің қалалық / ұялы нөмірі). Жұмыспен қамту орталығы үміткерлерді Серіктестікте жұмыс іздеуге жібереді. Жауаптарды жинау және сұрыптау, түйіндемені талдау, түйіндемені жұмысқа үміткерлер қажет болатын құрылымдық бөлім басшысына беру. Кейін үміткерлер әңгімелесуге шақырылады, содан кейін бос лауазымға үміткерді түпкілікті іріктеу жүргізіледі.

Саны: ерлер-170 адам (47,61%), әйелдер-187 адам (52,38%)

Қызметкерлердің білімі:

Жоғары білім 282 адам (79 %), магистратура 40 адам (11,20%), орта-арнайы 15 адам (42%), орта -20 адам (5,6%)

Орташа жас:

Ерлер -37,0,

Әйелдер -38,3

Барлық қызметкерлердің орташа жасы -37,7

Жеке істердің құжаттарын зерттеу нәтижелері бойынша олардың толықтығы және тиісті салалардың уәкілетті органдарының белгіленген нормативтік құқықтық актілеріне сәйкестігі тұрғысынан ескертулер жоқ.

Персоналды басқару бөлімі туралы ережені (*Бас директордың 2024 жылғы «15» ақпандағы № 32-Ө бұйрығымен)* қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтары мен бөлімнің қызметіне қатысты басқа да НҚА зерттеу барысында, лауазымға іріктеу және тағайындау тәртібі мәселесі белгіленді, алайда бұл кәсіпорын қызметкерлерін іріктеу және лауазымға тағайындау тәртібінің реттелмегендігінде көрсетілмеген.

Серіктестікте персоналды таңдау, іріктеу және жалдау тәртібін қамтитын НҚА (регламент) болмауына байланысты талдау жүргізу мүмкін емес.

Іріктеуді жүзеге асыру және кейіннен белгілі бір лауазымға тағайындау барысында бос лауазымға ізденушіге қойылатын талаптарды асыруға немесе төмендетуге мүмкіндік беретін дискрециялық өкілеттіктермен байланысты **сыбайлас жемқорлық тәуекелі.**

Сыбайлас жемқорлық тәуекелін жою бойынша ұсынымдар:

1. Серіктестікте персоналды таңдау, іріктеу және жалдау тәртібін реттейтін регламент (қағида) әзірлеу.

Персоналды басқару бөлімінің материалдарын зерттеу барысында мыналар анықталды.

Еңбек кодексінің 32-бабы 1-тармағының 3-4) тармақшаларына сәйкес еңбек шартын жасасу үшін білім туралы құжат, кәсіптік біліктілікті тану туралы құжат (бар болса), тиісті білімді, іскерлікті және дағдыларды талап ететін жұмысқа еңбек шартын жасасу кезінде арнайы білімнің немесе кәсіптік даярлықтың болуы туралы құжат, еңбек қызметін растайтын құжат (еңбек өтілі бар адамдар үшін) қажет.

Алайда Серіктестіктің келесі қызметкерлерінің жеке істерін зерттеу барысында анықталды:

- Урбанистика орталығының маманы С.Е. Токтамысованың жоғары білімінің болмауы.

(Анықтама ретінде: жұмысқа қабылдау туралы 2023 жылғы 28 наурыздағы № 114 Л/С бұйрық, 2024 жылғы 26 наурыздағы еңбек шартын бұзу туралы бұйрық).

Осылайша, урбанистика орталығы туралы ережені (Бас директордың 2024 жылғы «15» ақпандағы № 32-Ө бұйрығымен бекітілген), қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарын зерттеу барысында адамды жұмысқа қабылдауда сәйкессіздіктер бар екендігі анықталды. Сонымен, **урбанистика орталығы маманының лауазымдық нұсқаулықтарына** сәйкес орталық маманы лауазымына келесі біліктілік талаптарына сәйкес келетін тұлға тағайындалады (білімі: сәулет және құрылыс, дизайн, өнер мамандығы бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі не тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнаулы орта, кәсіптік орта) білімі немесе жалпы орта білімі және сертификаттың болуы).

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі:

- мүдделер қақтығысы фактісі бойынша - бөлімнің өзге қызметкерлерінен айырмашылығы тікелей бағыныстағы жақын туысы үшін ерекше жағдайлар жасау (жұмыс орнында заңсыз болмауы, еңбек жағдайларының өзгеруі және т. б.) тәуекеліне жол берілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою және болдырмау жөніндегі ұсынымдар:

- персоналды басқару бөлімі комплаенс офицермен бірге «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚРЗ 14-бабын, ішкі нормативтік құжаттарды, сондай-ақ ЖШС қызметкерлері қабылдайтын сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзушылықтарға жол бермеу туралы жаңадан қабылданған қызметкерлермен мүдделер қақтығысына қатысты нормаларды сақтау бөлігінде тұрақты негізде мониторинг және түсіндіру жұмыстарын жүргізсін,

- жаңадан келген қызметкерлерді жұмысқа қабылдау кезінде олардың біліктілік талаптарына сәйкестігін тексеру.

Мүдделер қақтығысын реттеу

Талданып отырған кезеңде мүдделер қақтығысын мониторингілеу және реттеу жөніндегі шаралар жеткіліксіз қамтамасыз етілгені анықталды.

Нәтижесінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚРЗ 14-бабында көзделген мүдделер қақтығысының болу фактісін растайтын 1 жағдайға жол берілді.

Аталған фактілер бойынша Серіктестік басшысына комплаенс офицер туындаған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңының 6 және 15-баптары шеңберінде белгіленген нормаларға сәйкестендіру бойынша ұсынымдары бар қызметтік жазба ұсынады.

Мүдделер қақтығысының мән-жайлары мен субъектілерін зерттеу кезінде мыналар анықталды:

Жақын туыстардың бірлесіп жұмыс істеу фактісі анықталды:

Анықтама ретінде: *өзінің туған ағасының, далалық жұмыстар секторының меңгерушісі Н.С. Кошановтың (ЖШС 1.10.2021ж. № 226-л/с бұйрығына сәйкес ЖШС-да жұмыс істейді) тікелей бағынысында камералды жұмыс секторының жетекші маманы лауазымында (ЖШС 30.09.2022ж. № 285-л/с бұйрығы) азамат Е.С. Кошанов жұмыс істейді, кешенді инженерлік іздестірулер бөлімінің камералды жұмыс секторында тіркелген, нақты далалық жұмыстар секторында жұмыс істейді, азамат Н.С. Кошанов азамат Е.С. Кошановтың туған ағасы болып табылады.*

Қабылданған шектеулерге сәйкес Кешенді инженерлік іздестірулер бөлімінің басшысы. Е.А. Калашников жұмыс берушіге мүдделер қақтығысына байланысты қалыптасқан жағдай туралы хабарлауға міндетті болды, бұл оның тарапынан болған жоқ.

Мүдделер қақтығысын мониторингілеу және реттеу жөніндегі функцияны жүктей отырып, кадрларды жұмысқа қабылдау және одан әрі ротациялау кезінде жауапты тұлғаларды анықтау және бекіту ұсынылады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі:

- мүдделер қақтығысы фактісі бойынша - бөлімнің өзге қызметкерлерінен айырмашылығы тікелей бағыныстағы жақын туысы үшін ерекше жағдайлар жасау (жұмыс орнында заңсыз болмауы, еңбек жағдайларының өзгеруі және т. б.) тәуекеліне жол берілді;

Шартты түрде, жалпы, Серіктестіктің имиджі мен қаржылық қауіпсіздігіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін мүдделер қақтығысы факторын тиісті тексерусіз, лауазымға тағайындау, сондай-ақ Серіктестік ішінде ротациялау қаупі бар.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою және болдырмау жөніндегі ұсынымдар:

- персоналды басқару бөлімі комплаенс офицермен бірге «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚРЗ 14-бабын, ішкі нормативтік құжаттарды, сондай-ақ Серіктестік қызметкерлері қабылдайтын сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзушылықтарға жол бермеу туралы жаңадан

қабылданған қызметкерлермен мүдделер қақтығысына қатысты нормаларды сақтау бөлігінде тұрақты негізде мониторинг және түсіндіру жұмыстарын жүргізсін *(«Астана бас жоспары» ҒЗЖИ» ЖШС мүдделер қақтығысын басқару саясатының 4-тарауы 11-тармағына сәйкес)*.

Қызметкерлердің белгіленген жалақыға және штаттық лауазым бойынша өзге де төлемдерге қатысты хабардар болуы туралы істердің жай-күйін талдау үшін зерделеуге мынадай құжаттар ұсынылды: еңбек ұжымының 12.04.2024 ж. жалпы жиналысымен бекітілген «Астана бас жоспары» ҒЗЖИ» ЖШС ұжымдық шарты, Серіктестік қызметкерлеріне еңбекке ақы төлеу, сыйақы беру және өзге де төлемдер туралы ереже (*15.02.2024ж. № 66-Ө бұйрықпен бекітілген*), сондай-ақ жұмыс беруші мен қызметкерлер арасында жұмысқа қабылдау туралы еңбек шарттары.

Талдау объектісінің қызметкерлеріне жалақы мен үстемеақылар туралы ақпараттың жабылу фактілері анықталған жоқ.

Анықтама ретінде: *қызметкер қабылдау және еңбек шартына қол қою кезінде белгіленген штат кестесіне сәйкес жалақысы және өзге де төлемдер туралы хабардар етіледі. Хабарлау тәртібі Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарымен регламенттелген (Серіктестіктің ұжымдық шарты).*

Алынбаған тәртіптік жазалар болған кезде қызметкерлерді көтермелеу **белгіленбеген**. Тиісінше, мұндай бұйрықтар табылған жоқ.

Шартты түрде жұмыс берушінің дискрециялық өкілеттіктерімен байланысты **сыбайлас жемқорлық қаупі бар.**

Тәуекелдерді болдырмау бойынша ұсыныстар:

Көтермелеу туралы шешім қабылдаған кезде тәртіптік жазаны алып тастауға ұсынылған кәсіпорын қызметкерінің жұмыс нәтижелерін алдын ала талдау қажет. Объективті критерийлердің бірі оның өз міндеттерін тиісінше орындауын бағалау, сондай-ақ бұрын тартылған бұзушылықтарды жою болуы тиіс.

3. Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу.

Жоспарлау-экономикалық бөлімінің басшысы

Жоспарлау-экономикалық бөлім басшысының негізгі міндетіне мыналар кіреді

- Серіктестік қызметінің шығыстары мен кірістерін жоспарлау, экономикалық дамудың перспективалық және қысқа мерзімді болжамдарын, бағдарламаларды әзірлеуді ұйымдастыру;
- кәсіпорын қызметтері өз бетінше өтінім бере отырып, Серіктестік бюджеттік жоспарлау;

- Серіктестік бухгалтериясымен бірлесіп өндірістік-шаруашылық қызмет нәтижелерін есепке алу және талдау бойынша жұмысты әдістемелік басқару және ұйымдастыру.
- жасалған шарттарға сәйкес қызмет түрлері бойынша Серіктестік қызметтерінің ағымдағы жоспарлардың жобаларын дайындау бойынша жұмысты ұйымдастыру (есеп айырысуды негіздеу);
- Серіктестік жоспарлы тапсырмаларының мазмұны туралы бөлімшелерді ақпараттандыру;
- ұтымды есепке алу құжаттамасын әзірлеу.

Мемлекеттік органдар мен мемлекеттік мекемелерге қызмет көрсету шеңберінде Серіктестік 2023 жылы жалпы сомасы **4 780 932** мың теңгеге қызмет көрсетуді жоспарлаған. 2023 жылы жалпы сомасы **4 749 905** мың теңгеге бюджет қаражаты игерілді, оның ішінде: 002 бағдарламасы бойынша - **3 025 555** мың теңге игерілді, басқа мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік органдарға қызмет көрсету шеңберінде - **1 724 350** мың теңге.

Мемлекеттік органдар мен мемлекеттік мекемелерге қызмет көрсету шеңберінде Серіктестік 2024 жылы жалпы сомасы – **5 917 690** мың теңгеге қызмет көрсетуді жоспарлап отыр, оның ішінде: 002 бағдарламасы бойынша– **4 029 988** мың теңге, басқа мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік органдарға қызмет көрсету шеңберінде **1 887 702** мың теңге. Сәуір айына факті: 002бюджеттік бағдарлама бойынша - **813 018** мың теңге, басқа мемлекеттік мекемелер мен мемлекеттік органдар бойынша – **58 835** мың теңге.

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының (бұдан әрі – Заң) 5-бабына сәйкес мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарын Тапсырыс беруші тиісті бюджет (даму жоспары) немесе жеке қаржыландыру жоспары бекітілген (нақтыланған) күннен бастап он жұмыс күні ішінде бекітеді (нақтылайды).

Серіктестіктің 2023 жылға арналған даму жоспары:

1) байқау кеңесінің 2022 жылғы 21 желтоқсандағы № 3 хаттамасымен;
2) байқау кеңесінің 2023 жылғы 26 маусымдағы № 3 хаттамасымен;
3) байқау кеңесінің 2023 жылғы 7 желтоқсандағы № 4 хаттамасымен бекітілді.

Серіктестіктің 2024 жылға арналған даму жоспары (жыл сайынғы нақтылаумен):

1) байқау кеңесінің 2023 жылғы 11 желтоқсандағы № 5 хаттамасымен бекітілді.

Өз кезегінде Серіктестіктің мемлекеттік сатып алулар жоспары Серіктестік директорының 2022 жылғы 21 желтоқсандағы №151-Ө бұйрығымен бекітілді және 2022 жылы 24 желтоқсанда мемлекеттік сатып алулар порталына орналастырылды.

Талдау барысында тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру, сондай-ақ

мемлекеттік сатып алу ЖШС өткізу кезеңіне тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің өткізу тәсілдері мен нарықтық құнының сәйкестігі зерттелді.

Талдау кезеңінде 2023 жылғы 15 мамырдан бастап 2024 жылғы 31 сәуір аралығында Серіктестікпен жалпы сомасы 808 141 268,45 теңгеге (оның ішінде ҚҚС есебінсіз 354 598 147, 45 теңгеге; ҚҚС есебімен 453 543 121 теңгеге шарттар жасалды) тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді мемлекеттік сатып алу шарттары жасалды.

Оның ішінде бір көзден алу тәсілімен өткізілмеген сатып алулар бойынша («Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңға сәйкес тапсырыс берушіні анықтау бойынша) - 40 бір көзден алу, 27 - тікелей шарт жасасу жолымен.

«Қайрау» деп аталатын, яғни қасақана бейімделген сипаттамалары бар сатып алуларға қатысты тәуекелдерді болдырмау мақсатында нақты өнім беруші, Серіктестік үшін техникалық сипаттамаларда мынадай шаралар қабылданады:

1. Қазіргі уақытта мемлекеттік сатып алу веб-порталында камералдық бақылау органдары барлық сатып алуларға форматты – логистикалық бақылау жүргізеді, бұл нақты өнім беруші үшін техникалық ерекшеліктердегі сипаттамаларды «реттеуге» мүмкіндік бермейді, өйткені хабарландыруларда бұзушылықтар анықталған жағдайларда сатып алу тоқтатылады және бұзушылықтарды жою туралы хабарлама жіберіледі.

Сондай-ақ Заңның 22-бабына сәйкес «ашық конкурс», «алдын ала біліктілік іріктеумен конкурс», «аукцион» тәсілдерімен сатып алуды өткізу кезінде міндетті түрде өздерінің сұратуларын не құжаттамаға ескертулерді жібере алатын әлеуетті өнім берушілердің конкурстық (аукциондық) құжаттаманың жобасын алдын ала талқылауы жүргізіледі.

2. Мемлекеттік сатып алу қызметі «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңының 9-бабының және 38-бабы 2-тармағының талаптарына сәйкестігіне техникалық ерекшеліктерді тексереді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері: мемлекеттік сатып алу туралы заңды бұза отырып, әлеуетті өнім берушілерге тең емес мүмкіндіктер беру бөлігінде.

Ұсыныстар: Жүргізіліп жатқан шаралармен қатар, тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға техникалық ерекшелікті қалыптастыру кезінде мәліметтердің толықтығы мен дұрыстығын қамтамасыз ету жөніндегі талаптарды, сондай-ақ өтінімдерді беру алгоритмі мен тәртібін, орындаушылардың сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болғызбау мақсатында әлеуетті қызметтерге тең емес мүмкіндіктер беру бөлігінде мерзімдері мен жауапкершілігін реттейтін ішкі нормативтік құжатты (регламентті, қағидаларды) әзірлеу қажет деп санаймыз.

Талданып отырған кезеңде Серіктестікпен төменде аталған өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы 21 (жиырма бір) талап арыз берілді: ДК «Айзере», ДК «Калдыбай», - ДК «Атабекова», ДК «Сапа», AER, «AVA Build» ЖШС, «Бакыт К» ЖШС, Тотем,

«Aimatau Stream» ЖШС, ДК «Андирова», «Республиканский центр подготовки и обучение кадров» ЖШС, ДК «Суртаева», ДК «NIKA AST», ДК «Рустемова А А», «Қызылту – Көлік» ЖШС, AZUpro, ДК «Бесжигитова», ДК «Усенова Тогжан», «SKY Tehnology» ЖШС, Мади, ЖШС Ибрагимов А.З., оның ішінде:

- 21 талап арыз қанағаттандырылды;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері: Мемлекеттік сатып алу туралы заңды бұза отырып, әлеуетті өнім берушілерге тең емес мүмкіндіктер беру бөлігінде тәуекелдер туындауы мүмкін.

Ұсыныстар: тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға техникалық ерекшелікті қалыптастыру кезінде мәліметтердің толықтығы мен дұрыстығын қамтамасыз ету жөніндегі талаптарды, сондай-ақ өтінімдерді беру алгоритмі мен тәртібін, орындаушылардың мерзімдері мен жауапкершілігін регламенттейтін ішкі нормативтік құжатты (регламентті, қағидаларды) әзірлеу.

Талданып отырған кезеңде мемлекеттік аудит органдары тарапынан камералдық бақылау нәтижелері бойынша сатып алуды қайта қарау немесе жою фактілері анықталмаған.

Орташа нарықтық көрсеткіштерден тауарлық-материалдық құндылықтардың аффилиирлену және құнының асып кету фактілері анықталған жоқ.

Сонымен қатар, тексерілетін кезеңде мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау органдары тексерулер жүргізген жоқ.

4. Бухгалтерлік есеп бөлімі

Талдау барысында тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу бойынша жұмыстарды ұйымдастыру, сондай-ақ мемлекеттік сатып алуды Серіктестік өткізу кезеңіне тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің өткізу тәсілдері мен нарықтық құнының сәйкестігі зерттелді.

Бухгалтерлік есеп бөлімінің негізгі міндеті бухгалтерлік есепті ұйымдастыру, серіктестіктің қаржылық жағдайы туралы толық және дұрыс ақпарат қалыптастыруды қамтамасыз ету болып табылады.

Талданып отырған кезеңде Астана қаласының Ішкі мемлекеттік аудит департаменті (бұдан әрі – ІМАД) «Астана бас жоспары» ҒЗЖИ» ЖШС-да 2023 жылғы 18 қыркүйектен бастап 2023 жылғы 6 қазан аралығындағы кезеңде қаржылық есеп пен есептіліктің дұрыстығына тексеру жүргізді.

ІМАД 2023 жылғы 15 қыркүйектегі № 124 жүргізілген аудит нәтижелері бойынша қаржылық есеп пен есептілік желісі бойынша нормаларды бұзу анықталған жоқ.

Ұсыныстар:

Құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу бөлімімен бірлесіп ҚР «Бухгалтерлік есеп және аудит туралы» Заңының, бухгалтерлік есеп ережелерінің, есеп саясатының және ХҚЕС (халықаралық қаржылық есептілік

стандарттары) нормаларын сақтау бөлігінде, Есептен шығару тәртібі, кәсіпорынның балансындағы тауарлық-материалдық құндылықтар мен негізгі құралдарды белгілеу туралы ережені, кредиторлық берешекпен жұмыс туралы ережені, шарттарды дайындау, жасасу және орындау тәртібі туралы ережені, сондай-ақ ТЖҚ жеткізушілеріне төлемдерден өту ережесін әзірлеуге қатыссын.

Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу

5. Құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу бөлімі

Тексерілетін кезең үшін Астана қаласының Мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотына 2023 жылдан бастап 2024 жыл аралығындағы кезеңге жосықсыз өнім берушілер бойынша Серіктестіктен 29 талап-арыз берілді.

18 талап-арыз қанағаттандырылды (тауар нақты жеткізілген жоқ, сәйкесінше төлем жасалған жоқ), сот 2 талап бойынша бас тартты, сот дәлелді бас тартуды қабылдады, соттың Серіктестіктің талап-арызын қарау кезеңінде тауарды жеткізуіне байланысты 7 талап-арыз қараусыз қалдырылды, 2 талап-арыз қарауда.

Тауарды жеткізу, жұмыстар мен қызметтер көрсету шартынан туындайтын белгілі бір өнім берушілердің өз міндеттемелерін уақтылы және сапалы орындауы сақталмады. Нәтижесінде, кәсіпорын іс жүргізу мерзімдерін бұзуға жол бермеу үшін талап-арыз беруге мәжбүр.

Талданып отырған кезеңде жосықсыз өнім берушілер бойынша сотқа талап-арыз беру мерзімдерін бұзу анықталған жоқ.

Жеткізу шартының талаптарын тиісінше орындамаған өнім берушілерге қатысты ден қою шараларының уақтылығы мен толықтығы қамтамасыз етіледі.

Шартты түрде тәуекел бар, өйткені Серіктестіктің лауазымды тұқлғаларына ҚР ӘҚБтК-нің 207-бабына сәйкес талап-арызды уақтылы бермеу себебінен 30 АЕК мөлшерінде әкімшілік айыппұл салуға болады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу бойынша ұсыныстар.

Кәсіпорынның талап-арыз талаптарының уақтылы берілуіне тұрақты бақылауды жүзеге асыру, жосықсыз өнім берушілердің тауарлар мен қызметтерді жеткізу мерзімдерінің бұзылуына қатысты тәуекелдерге талдау (талдамалық анықтама) жүргізу.

- тараптардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуін және оларды уақтылы ескертуге дайындығын өзара түсінуіне бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы үлгілік ескертпелер әзірлесін, әрі қарай Серіктестік жасасатын шарттарға енгізілсін.

Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша жұмысты ұйымдастыру

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, квазимемлекеттік сектор субъектілеріндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметтері туралы Үлгі ережеге, сыбайлас жемқорлыққа қарсы нормалардың сақталуын қамтамасыз ету қызметінің функциялары туралы ішкі ережеге – «Астана бас жоспары» ҒЗЖИ» ЖШС қызметінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсіне сәйкес функциялар мен өкілеттіктер кәсіпорынның комплаенс-офицеріне жүктелген.

Талданып отырған кезеңде мынадай жұмыстар жүргізілді:

1. Серіктестікте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар жоспары бекітілді;
2. Бірқатар түсіндіру және оқыту іс-шаралары өткізілді:

- 2023 жылы – 3 іс-шара (семинар-кеңес)
- 2024 жылы – 2 семинар-кеңес, оның ішінде Серіктестікте ISO 37001:2016 халықаралық стандартын енгізуді жүзеге асыратын компания өкілінің қатысуымен.

3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөнінде тиісті шаралар қабылдай отырып, мүдделер қақтығысының туындауында көрсетілген қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтамауының 1 фактісі анықталды;
4. Кәсіпорын қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау фактілері туралы комплаенс офицерін хабардар ету үшін хабарлама арнасының (оның ішінде анонимді) жұмыс істеуі қамтамасыз етілді (телефон 8-771-298-30-80). Осы уақытқа дейін хабарламалар болған жоқ.
5. «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл» №4 үлгілік базалық бағыты жобаларын орындау жөніндегі нұсқаулықтың №1 қосымшасына сәйкес уәкілетті органдарға тоқсан сайынғы есептерді уақтылы ұсыну қамтамасыз етілді;
6. «Kompra» БЖ көмегімен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамада белгіленген шектеулерді бұзу фактілерін – жақын туыстарының, жұбайларының немесе жекжаттарының бірлескен жұмысын анықтау, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған адамдарды жұмысқа қабылдау мақсатында серіктестіктің басшы құрамынан қызметкерлердің жеке істерін тұрақты негізде тексеру жүргізіледі;
7. Талданатын кезең үшін:

- Серіктестік қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамау, толық немесе уақтылы қабылдамау фактілері анықталған жоқ;
- Серіктестік қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық жауапкершілікке тарту фактілері анықталған жоқ;

- мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану фактілері анықталған жоқ;

- егер мұндай іс-әрекеттер қызметтік өкілеттікке кіретін болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе қызметтерді қабылдау фактілері анықталған жоқ;

- ҚР шегінен тыс орналасқан шетелдік банктерде шоттарды (салымдарды) ашу, иелену, қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтау фактілері анықталған жоқ;

- жеке және заңды тұлғалардан, оның ішінде БАҚ-тан кәсіпорын қызметкерлеріне қатысты сыбайлас жемқорлық сипаттағы заңсыз әрекеттер туралы шағымдар түскен жоқ.

Ағымдағы жылдың ақпан айында Серіктестікте диагностикалық аудит жүргізе отырып, ISO 37001:2016 Халықаралық сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартын енгізу, сондай-ақ нақты рәсімдер мен Қағидаларда көрсетілген өндірістік процесте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың бірқатар нақты ұйымдастырушылық шараларын әзірлеу және енгізу жүзеге асырылды.

ISO 37001:2016 негізіне алынған тәуекелге бағдарланған және процестік тәсілдерге сүйене отырып, ұйымдастыру шараларын ескере отырып, Серіктестікте сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі енгізілді.

Қазіргі уақытта Серіктестікте ISO 37001: 2016 халықаралық стандартына сәйкестік сертификатына ие *(сертификаттың № 212437/a/0001/UK/RUS, сертификаттау циклінің басталуы 2024 жылғы 23 ақпан – сертификаттың қолданылу мерзімінің аяқталу күні 2027 жылғы 22 ақпан).*

Қорытындылар:

1. «Астана бас жоспары» ҒЗЖИтТалдамалық анықтамаға қол қойылған күннен бастап 10 жұмыс күні ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу және келісу.

2. Жауапты тұлға – комплаенс-офицер жұмыс тобының құрамында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықтамаға қол қойылған күннен бастап ұсынымдардың орындалуына мониторинг жасау және бағалауды жүзеге асыру.

3. Жауапты тұлға – комплаенс-офицер, кәсіпорын қызметтерінің басшылары сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға және серіктестік қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған жұмысты тұрақты негізде жүргізу.

Бас директор **Жакупов Р.Е.**

Жұмыс тобының басшысы **Рысбаев А.К.**

Келісілді:

Басқарушы директор **Жангозин А.Е.**

Персоналды басқару
бөлімінің басшысы **Абдорохманова К.А.**

Құқықтық қамтамасыз ету және
мемлекеттік сатып алу бөлімінің басшысы **Рахимов Е.Р.**

Бухгалтерлік есеп
бөлімінің басшысы **Жумалиева Ж.С.**

Жоспарлау-экономикалық
бөлімінің басшысы **Ынтыкбаев Е.К.**

Кешенді инженерлік іздестіру
бөлімінің басшысы **Калашников Е.А.**

Жұмыс тобының хатшысы **Бидибаева Ж.К.**

Аналитическая справка
по результатам проведенного внутреннего анализа
коррупционных рисков в Товариществе с ограниченной ответственностью
«Научно – исследовательский проектный институт «Астанагенплан»

г. Астана **14.06.2024 года**

Рабочей группой по проведению внутреннего анализа коррупционных рисков (далее - группа), созданной приказом исполняющего обязанности генерального директора товарищества с ограниченной ответственностью «Научно – исследовательский проектный институт «Астанагенплан» (далее – Товарищество) от 24 апреля 2024 года № 01-03-12:261 «О проведении внутреннего анализа коррупционных рисков», в составе:

Рысбаев А.К. – руководитель рабочей группы;

Члены рабочей группы:
Жангозин Асхат Ендигисулы - Управляющий директор;
Абдорохманова Кунслу Аблаевна - Руководитель отдела управления персоналом;
Рахимов Ербол Рыспекович - Руководитель отдела правового обеспечения и государственных закупок;
Жумалиева Жанар Сейтмухаммедовна - Руководитель отдела бухгалтерского учета;
Ынтыкбаев Ерлан Кайнарбекович - Руководитель планово-экономического отдела;
Калашников Евгений Александрович - Руководитель комплексного отдела инженерных изысканий;
Бидибаева Жаннагуль Калышевна секретарь рабочей группы,

Внутренним анализом охвачен период **с мая 2023 года по апрель 2024 года.**

Анализ проведен в соответствии с пунктом 5 статьи 8 Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции» согласно Типовым правилам проведения внутреннего анализа коррупционных рисков утверждённый приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы и противодействию коррупции от 19 октября 2016 года №12 (далее - Правила), Методическими рекомендациями по проведению внутреннего анализа коррупционных рисков (утверждены приказом Председателя Агентства Республики Казахстан по противодействию коррупции

(Антикоррупционной службы) от 30 декабря 2022 года №488), а также во исполнения пункта 116 Общенационального плана мероприятий по реализации Послании Главы государства от 1 сентября 2020 года международного стандарта ISO 37001 – Система менеджмента противодействия взяточничеству.

В соответствии с пунктом 11 Правил, внутреннего анализа коррупционных рисков проведен по следующим направлениям:

1) выявление коррупционных рисков в нормативных правовых актах, затрагивающих деятельность Товарищества;
2) выявление коррупционных рисков в организационно-управленческой деятельности Товарищества.

1. О предприятии

Уполномоченным органом по управлению Товариществом является государственное учреждение «Управление архитектуры, градостроительства и земельных отношений города Астаны» *(Постановление Акимата города Нур Султан № 510-2056 от 2 октября 2020 года)*.

Устав Товарищества утвержден в новой редакции *(решение единственного участника - № 651 от 11 апреля 2024 г.)*.

Виды деятельности Товарищества в действующей редакции Устава:

1) Выполнение научно-исследовательских, проектных, проектно - экспериментальных, экспериментально-поисковых и нормативно-методических работ по градостроительному проектированию и развитию города Астана, пригородной зоны и других населённых пунктов, разработка нормативов в области архитектуры, градостроительной и строительной деятельности

2) Разработка генерального плана города Астана (далее - Генплан) и генеральных планов других населённых пунктов, внесение в установленном порядке корректив в действующий Генплан и генеральные планы других населенных пунктов, приведение их в соответствие с реальными условиями и потребностями развития города Астана и населенных пунктов на перспективу;

3) Разработка перспективных и годовых программ и планов социально - экономического развития населённых пунктов.

Исполнение функциональных обязанностей Товарищества регламентируется в соответствии с Конституцией Республики Казахстан, Гражданским, Предпринимательским и Трудовым кодексами Республики Казахстан, Законами Республики Казахстан «О хозяйственных товариществах», «О товариществах с ограниченной и дополнительной ответственностью», «О науке», «О государственном имуществе», «О противодействии коррупции», «О государственных закупках» и иными нормативными актами Республики Казахстан, а также внутренними документами (акты акимата города Астана, Управление архитектуры, градостроительства и земельных отношений города Астана, наблюдательного совета и исполнительного органа).

ТОО имеет 2 лицензии:

- №16017528 на занятие Проектной деятельностью, 1 категории, неотчуждаемая, класс 1, выданного 15 ноября 2016 года ГУ «Управление государственного архитектурно – строительного контроля города Астана»;
- ГСЛ №002108 на занятие изыскательной деятельностью неотчуждаемая, класс 1, 22.06.2001 года ГУ «Управление контроля и качества городской среды города Нур - Султан».

Анализ осуществлялся по направлению:

Выявление коррупционных рисков в организационно-управленческой деятельности предприятия по следующим вопросам:

1) управление персоналом, в том числе сменяемость кадров;

2) урегулирование конфликта интересов;

2. Отдел управления персоналом

Отдел осуществляет свою деятельность руководствуясь требованиями действующего законодательства, а также внутренними нормативными документами предприятия.

Отделом представлены следующие статистические данные за проверяемый период:

Штатная численность 302 человек

АУП -52 чел.

Производственный персонал - 250 чел.

С 15.02.2024г. штатная численность составила 326 человек, с увеличением заработной платы.

АУП -50 чел.

Производственный персонал- 276 чел.

Принятые:131 человек

Уволенные: 148 человек

Дисциплинарные взыскания: 9 человек

За 2023г.-4 человек

За 2024г.-5 человек

Касательно по данным о фактах совершения работниками коррупционных правонарушений.

Отделом управления персоналом, при приеме на работу работника запрашивается требование из информационной системы «Специальные учеты» КПСиСУ ГП РК у ГУ «Управления архитектуры, градостроительства и земельных отношений города Астаны» и от работника запроса справки о

несудимости с Комитета по правовой статистики и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан.

Анализ процессов управления персоналом: Главной задачей управления персоналом является наиболее эффективное использование трудовых ресурсов. Поиск и подбор персонала; адаптация новичков; мотивация сотрудников; обучение, переобучение и повышение квалификации; внедрение корпоративной культуры; учет и статистика всех процессов и процедур; оценка результатов труда; информационное обеспечение. Текущая работа отдела (прием, увольнение, перемещение, трудовые отпуска, командировки и т.д).

Анализ процедур гласности и прозрачности: На еженедельной основе вакансии предоставляются в ГУ «Управления архитектуры, градостроительства и земельных отношений города Астаны». Вакансии публикуются на портале Enbek.kz, данные вакансии отображаются в Центре занятости города Астаны. Кандидаты откликаются на вакансии Товарищества (в случае если они зарегистрированы) на сайте они могут оставить совой отклик, другие кандидаты (не зарегистрированные) обслуживаются по номерам указанные в объявлениях (городской/сотовый номер отдела управления персоналом). Центр занятости направляет кандидатов по поиску работы в Товарищество. Сбор и сортировка откликов, анализ резюме, и передача резюме предоставляется руководителю структурного отдела, где требуются кандидаты на работу. После кандидаты приглашаются на собеседование после чего проводиться окончательный отбор кандидата на вакантную должность.

Количество: мужчин-170 чел. (47,61%), женщин-187 чел. (52,38%)

Образование работников:

Высшее образование 282 чел. (79 %), магистратура 40 чел. (11,20%), среднее-специальное 15 чел. (42%), среднее -20 чел. (5,6%)

Средний возраст:

Мужчины -37

Женщины -38

Средний возраст всех работников -37

По результатам исследования документов личных дел, на предмет их полноты и соответствия установленным нормативным правовым актам уполномоченных органов соответствующих отраслей, замечаний нет.

В ходе исследования **Положение об отделе управления персоналом** *(Приказом генерального директора от «15» февраля 2024 года № 32-Ө.)*, должностных инструкций работников и других НПА, касающихся деятельности отдела, установлен вопрос порядка отбора и назначения на должность, но это не выраженно в нерегламентированности порядка отбора и назначения на должности работников предприятия.

В связи с отсутствием НПА (регламента) содержащего порядок подбора, отбора и найма персонала в товариществе, провести анализ не представляется возможным.

Коррупционный риск, связанный с дискреционными полномочиями позволяющими завышать или занижать требования к соискателю на вакантную должность в ходе осуществления отбора и последующего назначения на определенную должность.

Рекомендации по устранению коррупционного риска:

1. Разработать регламент (правила) регулирующий процедуру назначения подбора, отбора, найма персонала в Товариществе.

При изучении материалов отдела управления персоналом установлено следующее.

В соответствии с пп.3-4) п.1 ст. 32 Трудового кодекса для заключения трудового договора необходимы документ об образовании, документ о признании профессиональной квалификации (при наличии), документ о наличии специальных знаний или профессиональной подготовки при заключении трудового договора на работу, требующую соответствующих знаний, умений и навыков, документ, подтверждающий трудовую деятельность (для лиц, имеющих трудовой стаж).

Однако при изучении личных дел следующих работников Товарищества выявлено:

- Отсутствие высшего образования у специалиста центра урбанистки Токтамысовой С.Е.

(Справочно: Приказ Л/С №114 от 28 марта 2023 года о приеме на работу, Приказ о расторжении трудового договора от 26 марта 2024 года).

Так в ходе исследования положения о центре урбанистики (утверждённым приказом генерального директора от «15» февраля 2024 года № 32-Ө), должностных инструкций работников, установлено что имеются несоответствия принятия на работу лица. Так согласно **должностным инструкциям специалиста центра урбанистики** на должность специалиста центра назначается лицо, соответствующее следующим квалификационным требованиям (Образование: высшее (или послевузовское) образование по специальности: архитектура и строительство, дизайн, искусство, либо техническое и профессиональное, послесреднее (среднее специальное, среднее профессиональное) образование по соответствующей специальности (квалификации) или общее среднее образование и наличие сертификата).

Коррупционный риск:

- по факту конфликта интересов - допускался риск создания особых условий (незаконное отсутствие на рабочем месте, изменение условий труда и т.д.) для близкого родственника, находящегося в непосредственном подчинении в отличие от иных работников отдела.

Рекомендации по устранению и недопущению коррупционных рисков:

- отделу управления персоналом с комплаенс офицером проводить на постоянной основе мониторинг и разъяснительную работу со вновь принимаемыми работниками о недопущении нарушений ст.14 ЗРК «О противодействии коррупции», внутренних нормативных документов, а также принимаемых работниками ТОО антикоррупционных ограничений, в части соблюдения норм касающихся конфликта интересов,

- при приеме на работу вновь прибывших работников проверять документы на соответствие их квалификационным требованиям.

Урегулирование конфликта интересов

За анализируемый период установлено, что меры по мониторингу и урегулированию конфликта интересов, были обеспечены недостаточно.

В результате допущен 1 случай, подтверждающих факт наличия конфликта интересов, предусмотренных ст. 14 ЗРК «О противодействии коррупции».

По данным фактам руководителю Товарищества комплаенс офицером будет представлена служебная записка с рекомендациями по устранению возникших коррупционных рисков и приведению в соответствие установленных норм в рамках ст. 6 и 15 Закона РК «О противодействии коррупции».

При изучении обстоятельств и субъектов конфликта интересов установлено:

Обнаружен факт совместной работы близких родственников:

Справочно: *в непосредственном подчинение своего родного брата, заведующего сектором полевых работ гр. Кошанов Н.С., (работает в ТОО согласно приказу ТОО № 226- л/с от 1.10.2021 г.) на должность ведущего специалиста Сектора камеральной работы приказ ТОО №285-л/с от 30.09.2022 года г. работает гр. Кошанов Е.С., в комплексном отделе инженерных изысканий числившимся в секторе камеральной работе, а по факту работает в секторе полевых работ где гр. Кошанов Н.С. является родным братом гр. Кошанов Е.С.*

Согласно принятых ограничений руководитель Комплексного отдела инженерных изысканий гр. Калашников Е.А., обязан был сообщить работодателю о сложившейся ситуации, связанной с конфликтом интересов, что с его стороны не последовало.

Рекомендуется определить и закрепить ответственных лиц, с возложением функции по мониторингу и регулированию конфликта интересов, при приеме на работу и дальнейшей ротации кадров.

Коррупционный риск:

- по факту конфликта интересов - допускался риск создания особых условий (незаконное отсутствие на рабочем месте, изменение условий труда и т.д.) для близкого родственника, находящегося в непосредственном подчинении в отличие от иных работников отдела;

Условно в целом, существует риск назначения на должность, а также ротации внутри Товарищества, без соответствующей проверки фактора конфликта интересов, которые могут существенно повлиять на имидж и финансовую безопасность Товарищества.

Рекомендации по устранению и недопущению коррупционных рисков:

- отделу управления персоналом с комплаенс офицером проводить на постоянной основе мониторинг и разъяснительную работу со вновь принимаемыми работниками о недопущении нарушений ст.14 ЗРК «О противодействии коррупции», внутренних нормативных документов, а также принимаемых работниками Товарищества антикоррупционных ограничений, в части соблюдения норм касающихся конфликта интересов *(Согласно п.11, главе 4 Политики управлению конфликтов интересов в ТОО «НИПИ «Астанагенплан)*.

Для анализа состояния дел об информированности работников относительно установленных заработных и иных выплат по штатной должности, на изучение представлены следующие документы: Коллективный договор Товарищества утвержденный общим собранием трудового коллектива от 12.04.2024 г., Положение об оплате труда, премировании и иных выплатах работникам Товарищества (*утвержден приказом № 66-Ө 15.02.2024 г.*), а также трудовые договора между работодателем и работниками, о принятии на работу.

Фактов закрытости информации о заработных платах и надбавках работникам объекта анализа, не установлено.

Справочно: *работник при приеме и подписании трудового договора информируется об окладе и иных выплатах согласно установленному штатному расписанию. Порядок информирования регламентирован внутренними нормативными документами товарищества (Коллективный договор Товарищества).*

Поощрение работников при наличии не снятых дисциплинарных взысканий **не установлено**. Соответственно подобных приказов, не обнаружено.

Условно коррупционный риск, связанный с дискреционными полномочиями работодателя, существует.

Рекомендации по недопущению рисков:

При принятии решения о поощрении необходимо предварительно проанализировать результаты работы работника Товарищества представленного к снятию дисциплинарного взыскания. Одним из объективных критериев должна быть оценка надлежащего исполнения им своих обязанностей, а также устранение нарушений, за которые был ранее привлечен.

3. Освоение и распределение бюджетных и финансовых средств.

В основную задачу руководителя планово-экономического отдела входит

- планирование расходов и доходов деятельности Товарищества, организация разработок программ, перспективных и краткосрочных прогнозов экономического развития;
- бюджетное планирование Товарищества, с самостоятельной подачей заявок службами предприятия;
- методическое руководство и организацию работы по учету и анализу результатов производственно-хозяйственной деятельности совместно с бухгалтерией Товарищества.
- организация работы по подготовке проектов текущих планов службами Товарищества по видам деятельности в соответствии с заключенными договорами (обоснование расчетов);
- информирование подразделений о содержании плановых заданий Товарищества;
- разработка рациональной учетной документации.

В рамках оказания услуг государственным органам и государственным учреждениям Товариществом планировалось в 2023 году оказать услуги на общую сумму **4 780 932** тыс. тенге. В 2023 году фактически были освоены бюджетные средства на общую сумму **4 749 905** тыс. тенге, в том числе: по программе 002 освоено - **3 025 555** тыс. тг., в рамках оказания услуг прочим государственным учреждениям и государственным органам – **1 724 350** тыс. тг.

В рамках оказания услуг государственным органам и государственным учреждениям Товариществом в 2024 году планируется оказать услуги на общую сумму – **5 917 690** тыс тг, в том числе: по программе 002 – **4 029 988** тыс. тенге, в рамках оказания услуг прочим государственным учреждениям и государственным органам **1 887 702** тыс. тенге. Факт на апрель месяц: по бюджетной программе 002 - **813 018** тыс. тенге, по прочим государственным учреждениям и государственным органам – **58 835** тыс. тенге.

Согласно статье 5 Закона Республики Казахстан «О государственных закупках» (далее - Закон), годовой план государственных закупок утверждается (уточняется) заказчиком в течении десяти рабочих дней со дня утверждения (уточнения соответствующего бюджета (плана развития) или индивидуального плана финансирования.

План развития Товарищества на 2023 год был утвержден:

1) Протоколом наблюдательного совета №3 от 21 декабря 2022 года;
2) Протоколом наблюдательного совета №3 от 26 июня 2023 года;
3) Протоколом наблюдательного совета №4 от 7 декабря 2023 года.

План развития Товарищества на 2024 год был утвержден (с ежегодным уточнением):

1) Протоколом наблюдательного совета №5 от 11 декабря 2023 года.

В свою очередь план государственных закупок Товарищества на 2023 год утвержден Приказом директора Товарищества №151-Ө от 21 декабря 2022 года и размещен на портале государственных закупок 24 декабря 2022 года.

В ходе анализа исследована организация работ по государственным закупкам товаров, работ и услуг, а также способы проведения и соответствие рыночной стоимости товаров и услуг на период проведения Товарищества государственных закупок.

За анализируемый период с 15 мая 2023 года по 31 апреля 2024 года Товариществом заключено 246 договоров государственных закупок товаров, работ и услуг, на общую сумму 808 141 268,45 тенге (из них заключены договоры на 354 598 147, 45 тенге без учета НДС; на сумму 453 543 121 тенге с учетом НДС).

В том числе, закупки способом из одного источника по не состоявшимся закупкам (по определению заказчика, в соответствии с Законам «О государственных закупках») - 40 из одного источника, 27 - путем прямого заключения договора.

С целью недопущения рисков, относящихся к закупкам с так называемым «заточками», т.е. с умышленного подстроенными характеристиками в технических спецификациях для конкретного поставщика, Товариществом, пронимаются следующие меры:

1. В настоящие время на веб – портале государственных закупок органами камерального контроля проводиться форматно – логистический контроль всех закупок, что делает не возможным «подстроение» характеристик в технических спецификациях для конкретного поставщика, так как в случаях выявления нарушений в объявлениях, закупки приостанавливаются и направляется уведомление об устранении нарушений.

Также в соответствии со статей 22 Закона РК «О государственных закупках», при проведении закупок способами «открытый конкурс», «конкурс с предварительным квалификационным отбором», «аукцион» в обязательном порядке проводиться предварительное обсуждение проекта конкурсной (аукционной) документации потенциальными поставщиками, которые могут направить свои запросы, либо замечания к документации.

2. Службой государственных закупок проверяются технические спецификации, квалификационные требования, предъявляемые к потенциальному поставщику на соответствие требовании статьи 9 и пункта 2 статьи 38 Закона РК «О государственных закупках».

Коррупционные риски: в части предоставления неравных возможностей потенциальным поставщикам в нарушение закона о государственных закупках.

Рекомендации: Наряду с проводимыми мерами, считаем необходимым разработать внутренний нормативный документ (регламент, правила), регламентирующие требования по обеспечению полноты и достоверности сведений при формировании технической спецификации на приобретение товаров и услуг, а также алгоритм и порядок подачи заявок, сроки и ответственность исполнителей, с целью предотвращения коррупционных рисков, в части предоставления неравных возможностей потенциальным поставщикам в нарушение закона о государственных закупках.

За анализируемый период Товариществом подано 21 (двадцать одно) исковое заявления о признании следующих поставщиков недобросовестными участниками государственных закупок: ИП «Айзере», ИП «Калдыбай», - ИП «Атабекова», ИП «Сапа», AER, ТОО «AVA Build», ТОО «Бакыт К», Тотем, ТОО Aimatau Stream, ИП «Андирова», ТОО «Республиканский центр подготовки и обучение кадров», ИП «Суртаева», ИП «NIKA AST», ИП «Рустемова А А», ТОО «Қызылту – Көлік», AZUpro, ИП «Бесжигитова», ИП «Усенова Тогжан», ТОО SKY Tehnology, Мади, ТОО Ибрагимов А.З., из них:

- удовлетворено 21 исковое заявление;

Коррупционные риски: возможно наступление рисков, в части предоставления неравных возможностей потенциальным поставщикам в нарушение закона о госзакупках.

Рекомендации: разработать внутренний нормативный документ (регламент, правила), регламентирующий требования по обеспечению полноты и достоверности сведений при формировании технической спецификации на приобретение товаров и услуг, а также алгоритм и порядок подачи заявок, сроки и ответственность исполнителей.

За анализируемый период фактов пересмотра или отмены закупок по результатам камерального контроля со стороны органов государственного аудита, не установлено.

Фактов аффилированности и превышения стоимости товарно-материальных ценностей от среднерыночных показателей, не установлено.

Вместе с тем, за проверяемый период органами государственного аудита и финансового контроля проверки не проводились.

4. Отдел бухгалтерского учета

В ходе анализа исследована организация работ по государственным закупкам товаров, работ и услуг, а также способы проведения и соответствие рыночной стоимости товаров и услуг на период проведения Товариществом государственных закупок.

Основной задачей отдела бухгалтерского учета является организация бухгалтерского учета, обеспечение формирования полной и достоверной информации о финансовом положении Товарищества.

За анализируемый период Департаментом внутреннего государственного аудита г. Астаны (далее - ДВГА) проведена проверка правильности ведения финансового учета и отчетности в Товариществе за период с 18 сентября 2023 по 6 октября 2023 года.

По результатам проведенного аудита ДВГА №124 от 15 сентября 2023 г. нарушений норм по линии финансового учета и отчетности не выявлено.

Рекомендации:

Совместно со отделом правового обеспечения и государственных закупок принять участие в разработке Положения о порядке списания, установке товарно-материальных ценностей и основных средств, находящихся на балансе предприятия, Положение о работе с кредиторской задолженностью, Положение о порядке подготовки, заключения и исполнения договоров, а также Правила прохождения платежей поставщикам ТРУ, в части соблюдения норм, Закона РК «О бухгалтерском учете и аудите» правил бухгалтерского учета, учетной политике, и МСФО (международные стандарты финансовой отчетности).

Заключение договоров с физическими и юридическими лицами

5. Отдел правового обеспечения и государственных закупок

За проверяемый период в Специализированный межрайонный экономический суд г. Астаны подано - 29 исковых заявлений от Товарищества по не добросовестным поставщикам, за период с 2023 по 2024 гг.

Удовлетворено исков – 18 (товар фактически не поставлен, соответственно оплата не проводилась), отказано судом по 2 искам судом принят мотивированный отказ, в связи с поставкой товара в период рассмотрения судом иска ТОО, без рассмотрения оставлено 7 исков, на рассмотрении – 2 иска.

Своевременность и качество исполнения определенными поставщиками своих обязательств, вытекающих из договора поставки товара, оказания работ и услуг, не соблюдалось. В результате чего, предприятие вынуждено подавать исковые заявления, с целью недопущения нарушений процессуальных сроков.

За анализируемый период нарушений сроков подачи исков в суд по недобросовестным поставщикам не установлено.

Своевременность и качество исполнения определенными поставщиками своих обязательств, вытекающих из договора поставки товара, оказания работ и услуг, не соблюдалось. В результате чего, предприятие вынуждено подавать исковые заявления, с целью недопущения нарушений процессуальных сроков.

За анализируемый период нарушений сроков подачи исков в суд по недобросовестным поставщикам не установлено.

Своевременность и полнота принятия мер реагирования в отношении поставщиков, не надлежаще исполнивших условия договора поставки, обеспечивается.

Условно риск существует, так как на должностных лиц Товарищества возможно наложение административного штрафа согласно ст. 207 КоАП РК в размере 30 МРП, по причине не своевременной подачи искового заявления.

Рекомендации по предотвращению коррупционных рисков.

Осуществлять постоянный контроль за своевременностью подачи исковых требований предприятия, проводить анализ (аналитическая справка) рисков

касающихся нарушений сроков поставки товаров и услуг недобросовестными поставщиками;

- разработать типовые антикоррупционные оговорки, направленные на взаимное понимание сторонами недопустимости совершения коррупционных правонарушений и готовности их своевременного предупреждения с дальнейшим включения в договоры заключаемые Товариществом.

Иные вопросы, вытекающие из организационно-управленческой деятельности.

6. Организация работы по противодействию коррупции

В соответствии с Законом Республики Казахстан «О противодействии коррупции», Типовым положением об антикоррупционных комплаенс службах в субъектах квазигосударственного сектора, внутреннего Положения о функциях службы обеспечения соблюдения антикоррупционных норм – Антикоррупционной комплаенс службы Товарищества, функции и полномочия возложены на комплаенс офицера предприятия.

За анализируемый период проведена следующая работа:

1. Утвержден План мероприятий по противодействию коррупции в ТОО;
2. Проведен ряд разъясняющих и обучающих мероприятий:
- в 2023 году – 3 мероприятия (семинар-совещания).
- в 2024 году – 2 семинар – совещания, в т.ч. с участием представителя компании осуществляющей внедрение международного стандарта ISO 37001:2016 в Товариществе.
3. Обнаружен 1 факт несоблюдения антикоррупционных ограничений работниками, выраженных в возникновении конфликта интересов, с принятием соответствующие мер по устранению коррупционных рисков;
4. Обеспечено функционирование канала сообщения (в т.ч. анонимного) для работников предприятия для информирования комплаенс офицера о ставших им известными фактах совершения коррупционных правонарушений (телефон 8-771-298-30-80). До настоящего времени сообщений не поступало;
5. Обеспечено своевременное представление ежеквартальных отчетов в уполномоченные органы, согласно приложению №1 Инструкции по исполнению проектов «Типового базового направления №4 «Предупреждение и противодействие коррупции»;
6. С помощью ПО «Kompra» на постоянной основе проводиться проверка личных дел работников из числа руководящего состава Товарищества, с целью выявления фактов нарушения ограничений, установленными антикоррупционным законодательством – совместной работе близких

родственников, супругов или свойственников, прием на работу лиц, совершивших коррупционные правонарушения;

7. За анализируемый период:

- фактов не принятия, неполного или несвоевременного принятия антикоррупционных ограничений работниками Товарищества, не установлено;

- фактов привлечения работников Товарищества к уголовной ответственности за совершение коррупционных правонарушений, не установлено;

- фактов использования служебной и иной информации, не подлежащей официальному распространению, в целях получения или извлечения имущественных и не имущественных благ и преимуществ, не установлено;

- фактов принятия материального вознаграждения, подарков или услуг за действия (бездействия) в пользу лиц, их предоставивших, если такие действия входят в служебные полномочия, не установлено;

- фактов открытия, владения счетами (вкладами), хранения наличных денег и ценностей в иностранных банках, расположенных за пределами РК, не установлено;

- жалоб от физических и юридических лиц, в т.ч. в СМИ, в отношении работников предприятия о неправомерных действиях коррупционного характера, не поступало.

В феврале месяце текущего года в Товариществе осуществлено внедрение международного антикоррупционного стандарта ISO 37001:2016 с проведением диагностического аудита, а также разработкой и внедрением ряда конкретных организационных мер противодействия коррупции в производственном процессе, отраженных в конкретных процедурах и правилах.

Опираясь на риск-ориентированный и процессный подходы, положенные в основу ISO 37001:2016, с учетом организационных мер, в Товариществе внедрена система менеджмента противодействия коррупции.

На данный момент Товарищество имеет сертификат на соответствие международному стандарту ISO 37001:2016 *(№ сертификата 212437/A/0001/UK/RUS, начало сертификационного цикла 23 февраля 2024 года – дата окончания срока действия сертификата 22 февраля 2027 года).*

ВЫВОДЫ:

1. ТОО «НИПИ «Астанагенплан» в течение 10 рабочих дней со дня подписания аналитической справки, разработать и согласовать План мероприятий по устранению коррупционных рисков.

2. Ответственному лицу - комплаенс офицеру в составе рабочей группы со дня подписания справки по результатам внутреннего анализа коррупционных рисков осуществлять мониторинг и оценку исполнения рекомендаций.

3. Ответственному лицу - комплаенс офицеру, руководителям служб предприятия на постоянной основе проводить работу направленную

на профилактику коррупционных правонарушений и выработку антикоррупционной культуры среди работников Товарищества.

Генеральный директор
ТОО «НИПИ «Астанагенплан» **Жакупов Р.Е.**

Руководитель рабочей группы **Рысбаев А.К.**

Согласовано:

Управляющий директор **Жангозин А.Е.**

Руководитель отдела
управления персоналом **Абдорохманова К.А.**

Руководитель отдела правового
обеспечения и государственных закупок **Рахимов Е.Р.**

Руководитель отдела
бухгалтерского учета **Жумалиева Ж.С.**

Руководитель планово-
экономического отдела **Ынтыкбаев Е.К.**

Руководитель комплексного отдела
инженерных изысканий **Калашников Е.А.**

Секретарь рабочей группы **Бидибаева Ж.К.**